

ก้าวเริ่มของการสร้างระบบคือการวิจัย

*Research constitutes the first step
in the construction of a system.*

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข 2542-2544
Health Systems Research Institute 1999-2001

ความรู้ความเข้าใจอย่างเป็นระบบ

คือการแก้ปัญหาไปได้ครั้งหนึ่ง

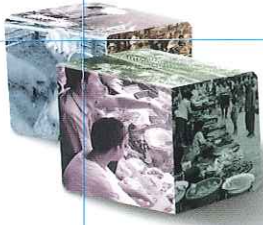
A SYSTEMATIC AND VISIONALISED UNDERSTANDING OF A PROBLEM

การเริ่มต้นปรับเปลี่ยนสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น คือการศึกษาทำความเข้าใจในสิ่งนั้นอย่างเป็นระบบและถ่องแท้
มรรคาแห่งการพันทุกข์ ย่อมเริ่มจากความเข้าใจที่มีต่อทุกข์นั้น เราย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้
หากไม่รู้ว่สภาพปัญหานั้นเป็นอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่มีความเกี่ยวพันกันหลายเรื่องหลายฝ่าย
มีความละเอียดลึกซึ้ง ก่อรูปขึ้นมาเป็นระบบ เป็นโครงสร้าง ดังเช่นระบบสุขภาพ เราจึงต้องเพิ่มความเข้าใจ
อย่างรอบด้าน จากหน่วยย่อยทุกภาคส่วน ประกอบขึ้นเป็นองค์รวม ซึ่งล้วนมีความสัมพันธ์ต่อกัน
เพื่อให้การพัฒนาปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพเป็นไปในทางที่ถูกต้อง ไม่หลงทิศผิดทาง

Suffering could be alleviated if suffering itself is clearly understood. Likewise understanding the nature and causative roots of a problem can help to dramatically improve a problematic situation. In dealing with a complex crisis relating to Thailand's health system, it is important to understand the various functions of each relevant organization and be able to visualize the intricate relationships among all sectors involved. In short, insight, understanding and careful consideration helps create a broad network of operable systems. HSRI intends to place more emphasis on fully comprehending and strengthening the network of Thailand's health system to support changes on the horizon.

ในทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบอย่างกว้างขวางและรุนแรงจนเกิดเป็นกระแสการปฏิรูปโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม อันเป็นผลกระทบจากการปรับตัวทั้งต่อเงื่อนไขทางเทคโนโลยีและประชาคมหลากหลายทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะยุคข้อมูลข่าวสารก่อให้เกิดการถ่ายเทเคลื่อนไหลของความรู้และภูมิปัญญาอย่างรวดเร็วขึ้น แต่กลไกจัดการกับความรู้ที่มีอยู่ยังคงด้อยสมรรถนะ จึงไม่สามารถสร้างคุณค่าจากข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จนเป็นประโยชน์ต่อการธำรงคุณภาพชีวิตชาวไทยได้เพียงพอ

ระบบสุขภาพของคนไทยส่งสัญญาณวิกฤติอันเป็นผลจากความด้อยสมรรถนะในการปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ สะท้อนให้เห็นจากอัตราการตายที่กลับเริ่มเพิ่มขึ้นเนื่องจากสาเหตุการตายอันเป็นผลจากการใช้ชีวิตชีวิตและพฤติกรรมในระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ได้แก่ อุบัติเหตุต่างๆ โรคเอดส์ โรคหัวใจ กับโรคหลอดเลือดจากการสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า พฤติกรรมการบริโภคอาหารไร้คุณค่า ผลจากมลพิษในแหล่งน้ำ อากาศ และดิน สภาพสังคมไทยที่แปรสภาพเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ชุมชนเมืองมากขึ้น ส่งผลให้เกิดครอบครัวแตกแยก ชุมชนล่มสลาย แสดงภาพออกมาในรูปของความรุนแรงในครอบครัวและในสังคมซึ่งมีอุบัติการณ์ทวีจำนวนขึ้น

บทนำ : สังคมไทยในทศวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลง

ตลอดจนภาวะที่เยาวชนและผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งให้โดดเดี่ยวมากขึ้น สภาพเหล่านี้ยังเกิดขึ้นในแผ่นดินไทย ทั้งๆที่การลงทุนในระบบสุขภาพมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่สามารถเอื้อสุขภาพของคนไทยให้เข้มแข็งขึ้น ทั้งยังกลับกลายเป็นเครื่องควบคุมประชาชนให้จำต้องพึ่งพาเงินจำต้องตกเป็นทาสเทคโนโลยีเพื่อสุขภาพยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

ผลการวิจัยที่ได้รับการอุดหนุนให้ดำเนินการโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นรากฐานสำคัญในการปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพในประเทศไทย ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และสร้างความเท่าเทียมเป็นธรรมให้กับชาวไทยยิ่งขึ้น

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) จัดตั้งขึ้นตาม

“พระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ. 2535” มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาและปรับเปลี่ยนสุขภาพของชาติอย่างมีระบบ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

THAI SOCIETY DURING

THE DECADE OF CHANGE

During the past decade, Thailand experienced a series of fast-paced developments which had a drastic and long-ranging effect on its socio-economic and political systems. This would inevitably have an adverse effect on its culture and the people's way of life.

Moreover, the speed of technological changes in such fields as information and communications technology have made it more difficult for Thailand's existing health systems to adjust in order to achieve optimum utilization of available knowledge and know-how.

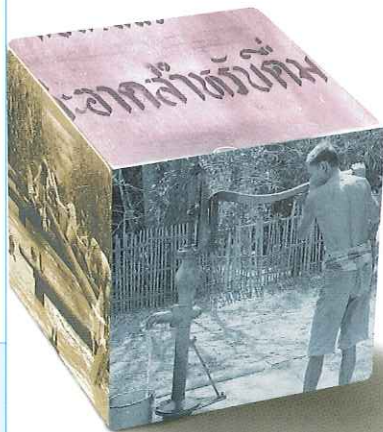

The consequences have been disastrous as witnessed by an increase in the death rate due in part to changing lifestyles in a capitalist economy where people have become prone to accidents, AIDS, cardiovascular diseases, and circulatory problems due to heavy smoking and drinking, malnutrition, water, air and soil pollution.

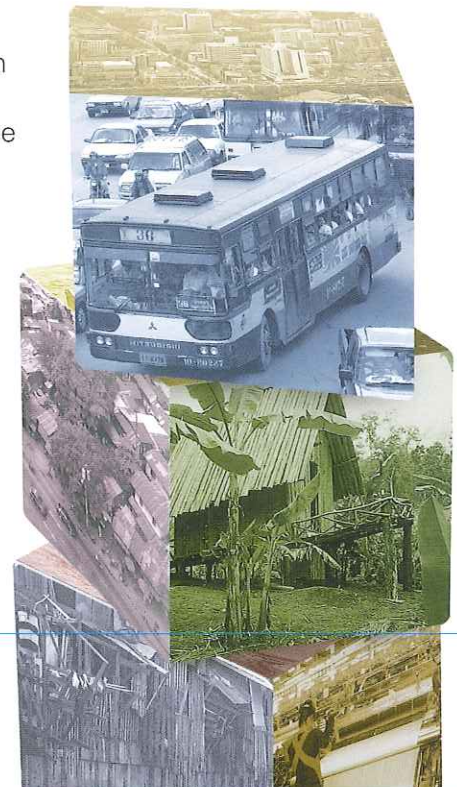
The traditional extended family has been gradually taken over by single family units living in congested cities

The Health Systems Research Institute (HSRI) was established in accordance with the Health Research Systems Institute Act of 1992. HSRI is a government agency responsible for the promotion and support of research studies aimed at obtaining essential knowledge and information necessary for the formulation of a national health policy.

and are thus more susceptible to a "broken home" lifestyle. Other social problems that need to be addressed urgently include domestic and community violence as well as the problems faced by children and the elderly who are being left to fend for themselves. These health-related problems do not appear to be improving even though investment in the health system has increased considerably. On the contrary, it has created a situation whereby people have become too dependent on modern health technologies as a "cure-all" and have to a degree become "slaves" to the system.

วิสัยทัศน์ : สวรรส.สะพานเชื่อมองค์ความรู้

สู่กลไกแห่งระบบสุขภาพของชาติ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ตระหนักถึงพันธกิจที่ได้รับมอบหมายให้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพของชาติ แต่การศึกษาวิจัยให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้นั้นจะเป่าประโยชน์ หากไม่ได้นำไปใช้ในทางปฏิบัติ สวรส.จึงมิได้จำกัดการสนับสนุนการวิจัยเพียงเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ขึ้นเท่านั้น แต่ได้ทำหน้าที่เชื่อมโยงความรู้จากการศึกษาวิจัยเข้ากับกลไกและกระบวนการกำหนดนโยบาย เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม จนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนชาวไทย

คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

เป็นคณะบุคคลทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานของสถาบันฯ ให้สัมฤทธิ์ผลตามพันธกิจ คณะกรรมการประกอบด้วย

รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

กรรมการประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีอีก 7 ตำแหน่ง

The Board of Directors of HSRI

The Board of Directors of HSRI is the Institute's policy-making body directed towards the successful realization of its objectives.

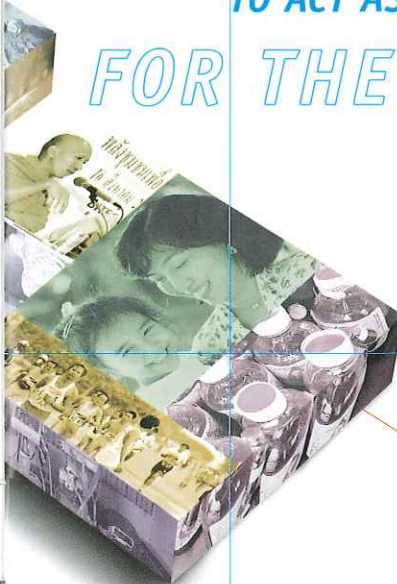
*The Minister of Public Health acts as the Chairman with
The Permanent Secretary of Public Health, the Vice Chairman.
The rest of the Board members comprise
The Permanent Secretary of Agriculture and Cooperatives,
Permanent Secretary of Education,
Permanent Secretary of Science, Technology and Environment,
Permanent Secretary of Industry,
Permanent Secretary of University Affairs,
Secretary - General of the National Research Council of Thailand and
Secretary - General of the National Economic and Social Development Board (NESDB).
There are seven other distinguished experts appointed by the Cabinet on the Board.*

TO ACT AS THE BRIDGE

FOR THE EFFECTIVE TRANSFER OF KNOWLEDGE WITHIN THE HEALTH SYSTEM

LEADING TO AN IDEAL NATIONAL HEALTH STRUCTURE

HSRI is dedicated to its responsibility of finding alternative means to improve Thailand's health system through research. It realizes that obtaining knowledge alone is useless unless actual implementation takes place. It has therefore been active as a coordinator in the application of research, integrating this in the policy making process in order to gain better leverage in the reform of the health system and make it more aligned to the country's economic, social and political environment. The end result is to maximise the benefits gained and to enable people to earn a decent livelihood.

1999-2001 CRUCIAL YEARS TO THE NATIONAL HEALTH SYSTEM REFORM

Crucial to the National Health System Reform, HSRI has set for itself 1999 to 2001 to analyze research results from completed projects and to synthesize them in a manner that will allow the needed changes to be made in the health system making it more efficient and beneficial to the Thai people. The strategies to achieve this objective are given below:

1. Reform of the health systems

This involves using the knowledge to gain bargaining power through political and civic participation and involvement.

2. Mobilize a network of health system researchers

The efficient management of research work will help enhance the capability of researchers and research institutes both locally and overseas. The increase in competence and intellectual power means improvement in the quality of work which can be more beneficially applied to support changes in the health system.

3. Create the structure and process of health systems research

This means setting the stage for developing the capacity of researchers so that "the vision and mission" of HSRI in reforming the health system can also be theirs and they can continue to grow and eventually become important intellectual resources of the country.

4. Utilize research work

This can be achieved by creating the mechanism of a communication network so that the knowledge obtained can be accessed by different categories of users, for example, politicians who formulate the country's policies, managers of health systems, health practitioners, local politicians and those involved with the health system including the private sector and the rest of the population.

2542-2544

ปฏิรูประบบสุขภาพ

คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขได้มีมติในปลายปี พ.ศ. 2541 ให้กำหนดแผนงาน 3 ปี (พ.ศ. 2542 - 2544) ของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขให้ใช้งานวิจัยในการผลักดันแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีปรัชญาสำคัญอันเป็นหลักของการปฏิรูประบบสุขภาพว่า

**สร้างสุขภาพที่เป็นองค์รวมเชิงรุก
เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมสร้างสุขภาพดีถ้วนหน้า**

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอของ สวรส. และได้จัดตั้ง "คณะกรรมการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (คปรส.)" ขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2543 มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการโดยตำแหน่ง 17 ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ 14 ตำแหน่ง มีอายุทำงานไม่เกิน 3 ปี นับจากวันที่ 9 สิงหาคม 2543 มีพันธกิจหลักคือ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นธรรมนูญด้านสุขภาพของประชาชนไทย โดยให้จัดตั้ง "สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.)" เป็นหน่วยงานภายในของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ ในที่สุด เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2544 รัฐบาลได้แถลงนโยบายด้านการสาธารณสุข และสุขภาพของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาว่าจะทำการปฏิรูประบบสุขภาพให้สำเร็จโดยเร็ว

TH SYSTEMS REFORM

Health Systems Reform

Towards the end of 1998, the directors of HSRI agreed to introduce a three-year plan (1999-2001) whereby HSRI is to utilize research work to assist in speeding up the process of health systems reform that would lead to the realization of this plan.

HSRI has strongly upheld its policy

"to create wholistic and pro-active 'Health for All' through 'All for Health' health systems reforms",

providing opportunities for all to participate and promote good health to all.

In the year 2000 the cabinet approved and implemented an HSRI proposal to establish the National Health System Reform Committee (NHSRC) with the Prime Minister as Chairman. Chosen were 17 committee members as well as 14 distinguished members who would serve a maximum of 3 years from August 9, 2000. The principal duty of the committee members was to draft the National Health Act. With this in mind, the Office of National Health System Reform Office (HSRO) was set up as an independent organization under HSRI to serve also as a secretariat office for the Committee on National Health Reform.

Finally, the government announced the Cabinet's policy on public health to Parliament in February 2001 thereby committing itself to work as fast as possible towards health systems reform.

ปีแห่งการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขกำหนดแผนงานระหว่าง พ.ศ. 2542 - 2544 ให้เป็นช่วงเวลาสำหรับเชื่อมโยงชุดโครงการวิจัยที่มีอยู่ให้เป็นกระบวนการจัดการความรู้อันจะนำไปสู่ภารกิจที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และให้ความเป็นธรรมแก่ชาวไทย ได้แก่

- 1. การปฏิรูประบบสุขภาพ** เป็นกระบวนการใช้ความรู้เพื่อประสานพลังทางการเมืองและประชาคมผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และระบบสุขภาพ
- 2. การระดมเครือข่ายนักวิจัย** เป็นกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยให้สามารถทอสานสมรรถนะของนักวิจัยและสถาบันวิจัย ทั้งในและต่างประเทศให้ผนึกกำลังจนมีพลังภูมิปัญญาเพียงพอที่จะสร้างความรู้สำหรับการสนับสนุนภารกิจเปลี่ยนผ่านของการปฏิรูประบบสุขภาพได้อย่างชัดเจน
- 3. การสร้างโครงสร้างของกระบวนการวิจัยระบบสุขภาพ** เพื่อเป็นเวทีสำหรับสร้างและพุ่มพักนักวิจัยและงานวิจัยระบบสุขภาพในแขนงต่างๆ ให้เข้มแข็งและเติบโตขึ้นจนเกิดเป็นพลังภูมิปัญญาในขนาดของประเทศชาติ
- 4. การใช้ประโยชน์งานวิจัย** และความรู้ที่ได้จากงานวิจัย โดยการสร้างกลไกการสื่อสารเชื่อมโยงให้มีการปรับเปลี่ยนข้อเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทและเงื่อนไขการรับรู้ของผู้ใช้งานวิจัยในระดับต่างๆ ตั้งแต่นักการเมืองผู้กำหนดนโยบายของประเทศ ผู้บริหารระบบสุขภาพในภาคส่วนต่างๆ ผู้ให้บริการสุขภาพ นักการเมืองท้องถิ่น ประชาคมที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพ ตลอดจนภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป

COMMUNITIES AND CIVIC PARTNERS : A POWERFUL FORCE IN THE HEALTH SYSTEM

Research projects for 1999-2001 stress the importance of bringing together different community groups so they can become a powerful force in forwarding the learning and research process towards the creation of an effective national health system. At the same time users of the research and the researchers have been able to work together and have cemented good relations thereby ensuring continuous cooperative efforts in future planning and managing of research work for the greater benefit of the people. The pattern of research follows four distinct elements:

1. Health promotion

This involves mobilizing all social sectors that play an important role in the formulation of public policies that would lead to the creation of a healthy public policy whether this is in the area of ecology, sociology or livelihood of the people. By this means they can join hands in researching for effective knowledge and mechanisms that can be utilized in the promotion of health at national, regional, local and community levels.

2. Prevention of illness and other health-deteriorating determinants

This includes coordination with various organizations responsible for surveillance of health related issues nationally and internationally. Information obtained is used as a guideline in the control of dangerous agents and toxins and to prevent the occurrence and spread of situations that are harmful to health.

3. Health service

This is the mechanism that ensures a national health service that is aimed at universal health care coverage, good administration of health technology, good governance, development and guaranteed quality of service and finally transparency. The aim is to get people to understand and exercise their right to receive information with regard to the country's health system.

4. Knowledge and health resources

This calls for disseminating available information and utilizing health resources and new health technology in generating public knowledge. This calls for all parties concerned to work towards creating equal opportunities for all to allow equal access to information aimed at achieving optimum health opportunities for consumers at all levels. Similarly each individual can take better care of their health.

ประชาคมและภาคี

คือกำลังสำคัญของระบบสุขภาพ

โครงการวิจัยที่ดำเนินการในช่วง พ.ศ. 2542 - 2544 จึงมุ่งเน้นการประสานพลังกลุ่มประชาคม และภาคีต่างๆ ให้เข้ามาร่วมในกระบวนการศึกษา วิจัย เรียนรู้และรังสรรค์ระบบสุขภาพของชาติ ช่วยให้มีการเตรียมผู้ใช้ผลงานวิจัย และนักวิจัยให้เกิดความสัมพันธ์อันดี มีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดการงานวิจัยจนก่อให้เกิดความยอมรับงานวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง

การจัดการงานวิจัยได้กำหนดตามกรอบของระบบสุขภาพสำคัญ 4 ระบบได้แก่

- 1. ระบบสร้างเสริมสุขภาพ** เป็นการระดมทุกภาคส่วนที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายสาธารณะอันเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านนิเวศวิทยา สังคม และวิถีชีวิตที่เอื้อต่อสุขภาพของมนุษย์ ให้เข้ามาร่วมกันศึกษาสังเคราะห์ระบบและกลไกสำหรับเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชน
- 2. ระบบป้องกันโรคและปัญหาสุขภาพ** เป็นการเชื่อมโยงองค์การที่มีภารกิจในการติดตามเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพในทุกระดับทั้งภายในและระหว่างประเทศ ให้สามารถสังเคราะห์เป็นความรู้ที่ใช้เป็นแนวนโยบายและวิธีการสำหรับหน่วยงานทุกระดับสำหรับควบคุมป้องกันมิให้สารอันตราย และภาวะการณ์บ่อนทำลายสุขภาพ แพร่ระบาดต่อไปในทุกชุมชน
- 3. ระบบบริการสุขภาพ** เป็นการจัดกลไกบริการสุขภาพ ตั้งแต่ระบบการคลังให้เกิดหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การจัดการเทคโนโลยีการแพทย์อย่างสมเหตุสมผล การบริหารระบบสุขภาพที่มีธรรมรัฐ การพัฒนา และรับรองคุณภาพบริการสุขภาพ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจนเกิดความโปร่งใสในระบบบริการสุขภาพ
- 4. ระบบความรู้และทรัพยากรสุขภาพ** เป็นการเชื่อมโยงสมรรถนะและวัฒนธรรมข้อมูลข่าวสารในยุคใหม่เพื่อให้เกิดการจัดการความรู้ทั้งในระดับการวิจัยเพื่อสร้างความรู้และเทคโนโลยีสุขภาพใหม่ๆขึ้นใช้ในประเทศ ไปจนถึงการสร้างโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสุขภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน จนเกิดการสร้างศักยภาพผู้บริหารโรคทางสุขภาพในทุกระดับ ตลอดไปจนถึงการสร้างศักยภาพส่วนบุคคลให้สามารถดูแลจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างเข้มแข็ง

1999-2001

A DEDICATED MISSION

Health Systems Research Institute never compromises when it comes to the intention of achieving its mission. Bearing this in mind it took action by setting up organizations as its tools in effecting national health system reform. It also realized that this could not be achieved without an efficient administrative system to run and coordinate research centers established as affiliates of HSRI. The administrative autonomous offices were established as follows:

1. National Health System Reform Office (HSRO)
2. Hospital Accreditation Institute (HA)
3. The Prospective Cohort Study of Thai children
4. International Health Policy Program -Thailand (IHPP)
5. Universal Coverage Information Technology Office (UCIT)

การดำเนินงานในปี 2542-2544 :

ผลสัมฤทธิ์แห่งพันธกิจของสถาบัน

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขได้จัดการให้เกิดงานวิจัย และภารกิจเพื่อให้ก่อผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ดังนี้

การจัดตั้งสถาบันอันเป็นกลไกและเครื่องมือในการปฏิรูประบบสุขภาพ

การปฏิรูประบบสุขภาพจำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการ และเครื่องมือทางวิชาการที่จะใช้ในการสร้างความร่วมมือและสร้างความรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างที่จัดตั้งในลักษณะเครือข่ายสถาบัน* ตามอำนาจใน พ.ร.บ.สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ได้แก่

1. สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.)
2. สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล
3. สำนักงานโครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย
4. สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
5. สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (สทส.)

สวรส. ยังได้มีการประสานกับสถาบันการศึกษาและวิชาการเพื่อสร้างเครือข่ายบริหารจัดการงานวิจัยขึ้น โดยมีสำนักงานประสานงานอยู่ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่

1. สถาบันเครือข่ายการวิจัยในระดับพื้นที่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในภาคเหนือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคกลาง และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในภาคใต้
2. ศูนย์วิจัยและติดตามความเป็นธรรมทางสุขภาพ ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. เครือข่ายศึกษาวิจัยปัญหาาระบบยา ร่วมกับคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. เครือข่ายศึกษาวิจัยประชากรสุขภาพ ร่วมกับสถาบันการศึกษาทางด้านสังคมวิทยา มนุษยวิทยา และกลุ่มองค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์ที่มีภารกิจเกี่ยวกับระบบสุขภาพ
5. เครือข่ายศึกษาวิจัยบทบาทหน้าที่ของกลุ่มวิชาชีพต่างๆ เพื่อจัดวางพันธกิจสำหรับการปฏิรูประบบสุขภาพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาชีพแพทย์ เภสัชกร ทันตแพทย์ และพยาบาล เป็นกลุ่มงานวิจัยที่ทำงานร่วมกับสภาวิชาชีพ และเครือข่ายสถาบันที่จัดการศึกษาแต่ละวิชาชีพ

Moreover, in order to achieve the above objectives, HSRI cooperated with various institutions throughout the country based on their area of expertise:

1. Area-based research network
  - Khon Kaen University in the northeast
  - Chiangmai University in the north
  - Chulalongkorn University in the central region
  - Songklanakarin University in the south
2. A research center was established in cooperation with the Medical Faculty of Naresuan University with the purpose of creating a network of researchers to support their work in inventing the tools and mechanisms to achieve equity in health.
3. Research network for the study of the drug system works in conjunction with the Faculty of Pharmacy, Chulalongkorn University.
4. Research network for the study of social and health-related works in conjunction with institutions that offer subjects in social studies and humanities as well as humanitarian non-government organizations relating to public health.
5. Research network to examine the role of health professional groups in preparation for the implementation of health system reform. The network consists of medical practitioners, pharmacists, dentists and nurses. These groups will coordinate with the professional councils and the consortium of institutions responsible for the training of these professionals.

เครื่องสถาบัน ของ สวรส.

1. สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.)

ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (คปรส.) จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2543 มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการโดยตำแหน่ง 17 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 14 ท่าน ภารกิจหลักคือการประสาน ประชาคม นักวิชาการ นักกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิ และภาคการเมือง เพื่อพลิกพลังปัญญา สร้างองค์ความรู้ และร่วมกันผลักดันการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ โดยการจรร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ เพื่อเป็นธรรมนูญด้านสุขภาพของประชาชนและสังคมไทยให้เสร็จภายในเวลาไม่เกิน 3 ปี

สถานที่ติดต่อ : ชั้น 2 อาคารด้านทิศเหนือของสวนสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0-2590-2304-19

2. สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (พรพ.)

จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องของโรงพยาบาล โดยความร่วมมือของเครือข่าย ภาคี ร่วมกับองค์การวิชาชีพต่างๆ จัดให้คำปรึกษา ฝึกอบรม ทำการประเมินและรับรองคุณภาพแก่โรงพยาบาลที่ต้องการพัฒนาคุณภาพ สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลเป็นตัวอย่างหนึ่งในการใช้ประโยชน์ และองค์ความรู้จากโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาประบบสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งปรับรูปแบบมาจากโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล อันเป็นโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถานที่ติดต่อ : ชั้น 2 อาคารกรมการแพทย์ 6 กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0-2589-0023-4

3. สำนักงานโครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย

เป็นโครงการศึกษาวิจัยเด็กระยะยาวโครงการแรกของประเทศไทย ที่ติดตามศึกษาสุขภาพ พลวัต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ รวมทั้งพัฒนาการทางด้านสังคม และจริยธรรมของเด็กไทย โดยจะทำการศึกษาดังแต่มารดาตั้งครรภ์ แรกคลอดจนถึงอายุ 24 ปี ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ลักษณะชุมชนและสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กในวัยต่างๆ องค์ความรู้จากการวิจัยนี้จะใช้เป็นฐานความรู้ทางทฤษฎีด้านพัฒนาการของเด็กในวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมแบบไทย ทดแทนความรู้เดิมที่ส่วนมากเป็นงานวิจัยจากประเทศตะวันตก และจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวไทยในอนาคต

สถานที่ติดต่อ : ชั้น 2 อาคาร 5 กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0-2965-9839-42

4. สำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และกระทรวงสาธารณสุข ด้วยบริบทในนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรวมทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้มีผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อระบบสุขภาพของประเทศ สำนักงานฯนี้จึงจัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพในการวิจัยระบบและนโยบายสุขภาพ รวมทั้งศักยภาพของนักวิชาการในด้านนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศในด้านการพัฒนาศักยภาพการวิจัยระบบและนโยบายสุขภาพนั้น ได้คัดเลือกนักวิจัยรุ่นเยาว์ที่มีความสามารถและมุ่งมั่นในด้านการงานวิจัย เข้าร่วมปฏิบัติงานวิจัยกับนักวิจัยอาวุโสต่างๆ โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับนโยบายสุขภาพของประเทศ มีการประเมินผลก่อนจะเรียนต่อในระดับหลังปริญญา รวมทั้งการให้มีการปฏิบัติงานวิจัยเมื่อสำเร็จการเรียนในระดับหลังปริญญาแล้ว เพื่อสร้างบัณฑิตนักวิจัยอาชีพในระยะยาวต่อไป ในการสร้างความเข้มแข็งให้นักวิชาการอย่างต่อเนื่อง ได้มีการคัดเลือกนักวิชาการเพื่อให้สร้างความเป็นเลิศในด้านเฉพาะต่างๆที่เกี่ยวกับนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

สถานที่ติดต่อ : ชั้น 3 อาคารด้านทิศเหนือของสวนสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0-2590-2367

5. สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (สทส.)

สวรส. จัดตั้งสำนักงานกลางเครือข่ายสารสนเทศระบบประกันสุขภาพ เพื่อให้เป็นต้นแบบของหน่วยงานด้านสารสนเทศระดับชาติ มีภารกิจในการจัดการฐานข้อมูลหลักของผู้ใช้และผู้ให้บริการประกันสุขภาพในระบบต่างๆ ได้แก่ สวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ กลุ่มประกันสังคม และกลุ่มนอกระบบการจ้างงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับกลไกให้เป็นหน่วยงานสารสนเทศระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กลไกนี้ยังจะเป็นรากฐานในการจัดสรรงบประมาณและการบริหารการคลังของระบบประกันสุขภาพ

นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างสถานพยาบาล

สำนักงานบริหารกองทุน และหน่วยปฏิบัติงานสนับสนุนอื่นๆ

สถานที่ติดต่อ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ชั้น 5 อาคาร 3 กรมสุขภาพจิต
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0-2951-1286-93

ผลงานการศึกษาและวิจัย :

องค์ความรู้เพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสุขภาพ

การประสานความร่วมมือกับนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายสุขภาพเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการชุดงานวิจัยต่างๆ ให้ส่งผลในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบสุขภาพให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสุขภาวะของคนไทยอย่างแท้จริง ผลงานวิจัยเด่นๆ ที่สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขสนับสนุนผลักดันไปสู่นโยบาย และมุ่งให้เกิดผลต่อการปรับเปลี่ยนและการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศ ได้แก่

ชุดโครงการวิจัยสถานะและแนวโน้มสุขภาพของคนไทย

เป็นการศึกษาวิจัยถึงปัญหาสาเหตุการเจ็บป่วย การตายและแนวโน้มสุขภาพของคนไทยในทศวรรษหน้า เพื่อนำองค์ความรู้ไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนานโยบาย และกลยุทธ์ในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบสุขภาพของประชาชน

โครงการวิจัยทุกข์ของประชาชนจากระบบบริการสุขภาพ

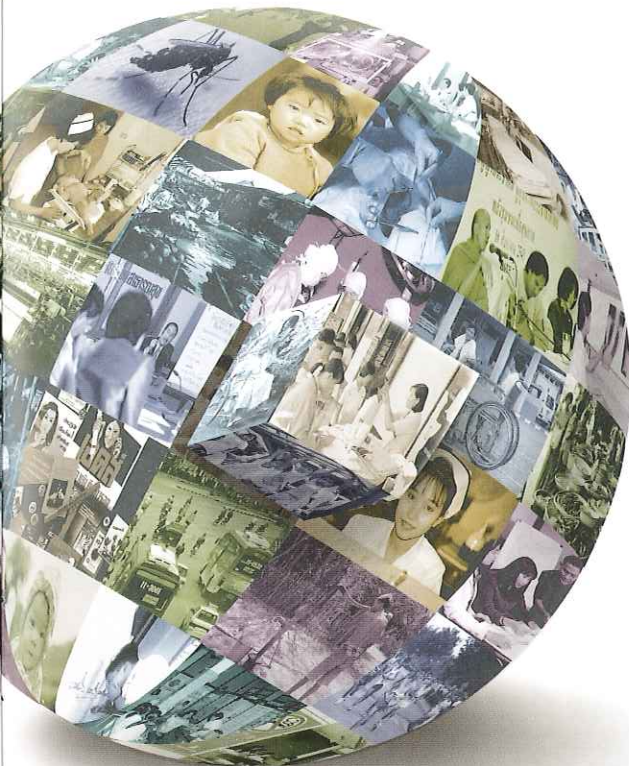
เป็นการศึกษาวิจัยปัญหาและอุปสรรคของระบบบริการสาธารณสุขทั้งในด้านคุณภาพของบริการ การเข้าถึง การบริการของภาครัฐและเอกชน ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยได้นำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน เพื่อชี้ให้เห็นผลกระทบในระดับกว้างที่มีต่อระบบสุขภาพโดยรวมและความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูประบบสุขภาพ โดยเฉพาะการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสำหรับประชาชน

โครงการวิจัยหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสำหรับประเทศไทย

เป็นการจัดกระบวนการวิจัยเพื่อศึกษาและนำเสนอรูปแบบระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยครอบคลุมในเรื่องกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและการเข้าถึงระบบบริการอย่างเท่าเทียม ระบบการคลังและการจ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลการศึกษาจากโครงการฯ ได้ถูกใช้เป็นกรอบในการวางนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของรัฐบาล ภายใต้นโยบาย "30 บาทรักษาได้ทุกโรค"

**The utilization of HSRI
outstanding research and analysis :**

APPLICATION OF KNOWLEDGE THAT WOULD BRING ABOUT REFORM OF THE HEALTH SYSTEM

Cooperation with research analysts and those involved with the formulation of policies is the heart of effective management of research work in order to advance the reform process and to truly change for the better the health of the Thai people. The following research projects have been supported by the HSRI with a view to changing and reforming the national health system :

Health situation and health trends of the Thai people

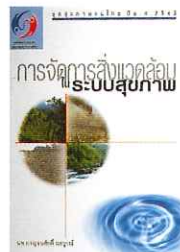
This project is primarily involved in studying the reasons for illness, death and health trends during the next decade. The information obtained is then used to ascertain the changes that should occur with regard to the formulation of policy and strategy at various levels concerning the reform of the health system.

The suffering of health care clients from the existing health system

Under this project, the problems and obstacles facing the present health system are analyzed to ascertain the quality of service and to see whether all eligible people from both the private and public sectors have equal access to the service. The research data obtained are then presented to those who operate the system as well as to the public to show the effects this has had on the health system and the urgency to reform if the objective is to move towards planning and guaranteeing health insurance for all.

Recommendations towards universal health coverage in Thailand

This involves the study and analysis of health insurance systems with the objective of proposing a system that insures all that is suitable for the Thai environment. Important aspects are considered such as quality of management, coverage, equal access for all and effective system of finance and payment. The knowledge obtained will be used as a guideline in the formulation of health insurance policy for all in accordance with the government's policy of "30 baht can treat every sickness".

**Research on autonomous hospitals:
A Case Study of Baan Paew District Hospital, Samut Sakorn province**

The project attempts to analyze the procedures involved in the reform of the old system of servicing patients from that of a bureaucratic style management to the management system of a public corporate organization. This is a pilot project for HSRI to obtain necessary data that can be utilized in the reform of other public hospitals.

National health expenditures

This project involves research to achieve for a standard and orderly system of data collection that shows in greater detail the health expenditures by the government and the people which will eventually serve as an indicator for measuring health resources in Thailand. These figures will be useful for planning and for the formulation of effective health policies that can be used to track the changes in health expenditures of different sectors of the country.

National policy on the elderly

Data obtained from the research on senior citizens will be presented to those working in developing policies and management systems for improving the quality of life of senior citizens in the government, private sector and in communities. This has been undertaken particularly in the light of the expected growth of this population group in the next 10 to 15 years. The results of the study have been used twice in the past, the last for the formulation of a five-year national development plan for senior citizens in the years 2001-2006. The result of this research also leads to an increase in the network of research analysts, especially in the areas of policy making, evaluation and administrative systems.

Health impact assessment of public policy

This project involves the study and evaluation of the adverse effects of large investment and development projects on the environment and health. The purpose is to encourage the use of the research data and to consider it essential in the policy making process, in the design and construction and decisions to be made regarding the country's major development projects. Moreover, the information will serve as a guideline for implementing changes or corrections to projects that are regarded as dangerous to the health of the people.

Research on the system of control and prevention with regard to health problems

This is an educational project that involves an exchange of information and experience with other countries in order to collect and synthesize information that can be utilized as an alternative policy in the building of a workable health structure. The process is to involve the central administration, the local administration, and the communities so that they can take responsibility in devising an appropriate system of preventing and controlling illnesses and diseases that are flexible and sensitive to health problems. In other words, the system has to align with the rapid changes in today's health situation. The information obtained from this research has been used in the formulation of a National Health Act and in the anticipated structural change of the main government departments involved with this issue.

ชุดโครงการวิจัยรูปแบบและผลการพัฒนาระบบสุขภาพระดับอำเภอ ภายใต้การกำกับของรัฐ กรณีศึกษาอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

เป็นการศึกษาวิจัยกระบวนการปฏิรูประบบบริการที่ปรับเปลี่ยนจากระบบบริหารส่วนราชการมาเป็นการบริหารแบบองค์การมหาชน เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการสร้างความรู้ที่จำเป็นและสรุปบทเรียนที่เป็นประโยชน์ ต่อการจัดการกระบวนการปฏิรูประบบการบริหารโรงพยาบาลของรัฐในกรณีอื่นๆ โดยใช้โรงพยาบาลบ้านแพ้วเป็นกรณีศึกษา

โครงการวิจัยบัญชีรายจ่ายสุขภาพแห่งชาติ

เป็นการศึกษาวิจัยระบบการจัดเก็บข้อมูลที่แสดงถึงรายละเอียดการใช้จ่ายด้านสุขภาพ ทั้งในภาครัฐ และประชาชนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน เพื่อใช้เป็นดัชนีตัวชี้วัดถึงการใช้ทรัพยากรด้านสุขภาพในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนและกำหนดนโยบายสาธารณสุขของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือติดตามการเปลี่ยนแปลงรายจ่ายสุขภาพของภาคส่วนต่างๆ ของประเทศไทยในอนาคต

ชุดการวิจัยผู้สูงอายุ

เป็นโครงการวิจัยเพื่อจัดทำข้อเสนอต่อการพัฒนานโยบายและระบบการบริหารจัดการกลไกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้งในส่วนภาครัฐ เอกชนและองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นการตอบสนอง ต่อปัญหาการเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วใน 10-15 ปีข้างหน้า ผลงานการวิจัยได้ถูกนำไปเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนานโยบายผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2544-2549 และเกิดเครือข่ายนักวิจัยด้านนโยบายและการประเมินระบบการบริหารจัดการด้านผู้สูงอายุมากขึ้น

ชุดโครงการศึกษาการประเมินผลกระทบทางสุขภาพของนโยบายสาธารณะ

เป็นโครงการศึกษาประเมินและคาดการณ์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการลงทุน และการพัฒนาขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและสภาพแวดล้อมของประชาชน เพื่อส่งเสริมให้นำข้อมูลปัจจัยด้านสุขภาพมาใช้เป็นข้อพิจารณาสำคัญในการกำหนดนโยบายออกแบบ หรือตัดสินใจในการดำเนินโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ใดใดของประเทศ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับแก้โครงการขนาดใหญ่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

โครงการศึกษาวิจัยระบบควบคุมป้องกันปัญหาสุขภาพ

เป็นโครงการศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับต่างประเทศ เพื่อประมวลและสังเคราะห์เป็นข้อเสนอทางเลือกเชิงนโยบายในการจัดโครงสร้างและกลไกระดับชาติ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของส่วนกลาง ท้องถิ่นและชุมชน ให้สามารถรับภารกิจการจัดระบบป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างเหมาะสมและทันกับปัญหาสุขภาพ ตลอดจนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโรคภัยต่อสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ข้อเสนอจากการวิจัยใช้ประกอบการร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.... และการพิจารณาปรับโครงสร้าง บทบาทของหน่วยงานหลักในกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

Cohort research project on Thai children

The purpose of this project is to trace the development of Thai children from conception until they reach 24 years of age. This is the first long term research project on the study of Thai children that covers different areas such as the underlying factors that affect the relationship of parents and children, the influence of the family, the environment and the community on the development of the child's body, mind, emotions as well as the child's social and ethical development. The purpose is to acquire knowledge of Thai society sufficiently so as to be able to use it in the setting of policy and as a means to correctly and properly develop human resources in the future.

Domestic violence in Thai society

This series of research work places emphasis on the acquisition of knowledge and the development of a network of researchers specializing in different areas with the purpose of obtaining their participation in studying the problems of domestic violence that are detrimental to health. These problems are already addressed in (school) subjects relating to social studies, psychology, behavioral science, law, medical science and social benefits. The information will be analyzed along the lines of developing an appropriate system that can handle, and hopefully decrease violence in the Thai family and society. The results are then submitted to the relevant authorities as a guideline in the formulation of policies and to effect changes in the service of government departments and organizations concerned.

Social and Health Project

This project is directed towards obtaining knowledge in theory and to apply this to practical use in developing community health in every aspect of Thai society. The first step in the process is to get all parties involved to participate and form an academic alliance whereby analysis of needs, potential for planning towards effective development of knowledge can take place in the future. The success of this project should help create a network of researchers on the area of community health at all levels that will provide qualitative and quantitative information on the role and action of people in various communities. In this manner one can obtain information that has been synthesized and theoretical ideas that can explain the survival of Thai society so that a supportive machinery can be built in the future.

โครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย

เป็นโครงการศึกษาวิจัยติดตามพัฒนาการเด็กไทยตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา จนถึงอายุ 24 ปี เป็นโครงการวิจัยเด็กระยะยาว โครงการแรกของไทยที่ติดตามศึกษาปัจจัยความสัมพันธ์และอิทธิพลของครอบครัว สภาพแวดล้อมและชุมชนที่มีต่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ พัฒนาการด้านสังคมและจริยธรรมของเด็กไทยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในพื้นฐานของสังคมไทยและชัดเจนเพียงพอสำหรับการกำหนดนโยบายและกลไกการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของไทยในอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ชุดโครงการวิจัยปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและสังคมไทย

เป็นชุดโครงการวิจัยที่เน้นการสร้างความรู้และการพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยสหสาขาวิชาการในการร่วมดำเนินการเพื่อสร้างพื้นฐานและพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องปัญหาความรุนแรง ซึ่งเชื่อมโยงมิติด้านสังคม จิตวิทยา พฤติกรรม กฎหมาย การแพทย์ และสวัสดิการสังคมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพศึกษาและพัฒนารูปแบบกลไกการจัดการดูแลปัญหาในเชิงระบบ เพื่อเสนอเป็นนโยบายและนำไปใช้ในการปรับระบบการบริการของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ชุดโครงการวิจัยประชาคมกับสุขภาพ

เป็นโครงการวิจัยที่มุ่งสร้างความรู้ทางทฤษฎี และการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาประชาสังคมกับสุขภาพทุกรูปแบบในสังคมไทย โดยใช้กระบวนการในการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ในการร่วมกันเป็นเครือข่ายภาคีทางวิชาการ วิเคราะห์ปัญหาความต้องการ ศักยภาพ และการวางทิศทางการพัฒนาความรู้ข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ของโครงการนอกจากจะได้เครือข่ายนักวิชาการด้านประชาสังคมในทุกระดับแล้ว ยังจะได้ข้อมูลในเชิงปริมาณและคุณภาพเกี่ยวกับบทบาทและความเคลื่อนไหวของประชาคมกับสุขภาพในเครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะได้ข้อมูลเชิงสังเคราะห์ แนวคิดทางทฤษฎีที่จะสามารถอธิบายการดำรงอยู่ของประชาสังคมไทย เพื่อสร้างกลไกการสนับสนุนที่เหมาะสมได้ในอนาคต

ที่เปี่ยมด้วยประสบการณ์

เมื่อกล่าวว่ “ก้าวเริ่มของการสร้างระบบคือกรวิจัย” สวรส. ได้สนับสนุนให้เกิดงานวิจัย ผ่านก้าวเริ่ม และก้าวเดินบนหนทางแห่งการพัฒนาปรับเปลี่ยนระบบสุขภาพอย่างไมหยุดยั้ง ในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา สวรส. ได้สนับสนุนให้เกิดชุดโครงการวิจัยมากกว่า 400 โครงการ โดยทำงานร่วมกับนักวิจัย นักวิชาการ ในหลากหลายสาขา จากมหาวิทยาลัย และหน่วยราชการต่างๆ องค์กร มูลนิธิ และภาคเอกชน ทำให้ได้ผลงานวิจัยจำนวนมากที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในระดับต่างๆ ทั้งในกระบวนการกำหนดนโยบาย และกระบวนการวางแผนในระดับปฏิบัติการ ความสำเร็จจากการผลักดันนโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพจนได้รับการยอมรับเป็นวาระแห่งชาติ จากกลุ่มประชาคมต่างๆ และภาคการเมือง จนก่อให้เกิดกลไกในระดับชาติรองรับกระบวนการปฏิรูประบบสุขภาพ และในที่สุดได้พัฒนาขึ้นมาเป็นนโยบายของรัฐบาล เหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเปิดโอกาส ให้มีการสร้างชุมชนนักวิจัยระบบสุขภาพที่เข้มแข็งและกว้างขวางขึ้น เพื่อสร้างความรู้อันเป็นนัยสำคัญสำหรับการจัดระบบสุขภาพใหม่ที่ยังประโยชน์แก่ชาวไทยอย่างกว้างขวาง

สวรส. ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลไทยให้สนับสนุนและจัดกระบวนการวิจัยเพื่อปรับแก้จุดอ่อนของระบบสุขภาพไทยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังได้รับใช้องค์กรภาคีรัฐในการบริหารจัดการชุดงานวิจัย และกระบวนการวิชาการให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ สภาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฯลฯ ผลงานที่จัดทำให้กับหน่วยงานเหล่านี้ถูกนำไปใช้ ให้เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และปรับแก้กลวิธีในการจัดการในทุกระดับ

สวรส. ได้รับความเชื่อถือและยอมรับในทักษะการจัดการงานวิจัยระบบสุขภาพอย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับชาติและองค์กรระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่มูลนิธิรีออคกีเฟลเลอร์ได้มอบทุนการวิจัยให้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ในการประชุมนานาชาติเพื่อการพัฒนางานวิจัยสุขภาพ ที่จัดขึ้นในประเทศไทย เมื่อเดือนตุลาคม 2543 ด้วยความร่วมมือของ 4 สถาบัน คือองค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก กลุ่มเวทีโลกเพื่อการ

วิจัยสุขภาพ และสภาวิจัยสุขภาพเพื่อการพัฒนา ในการประชุมนี้ ได้มีการคัดเลือกและมอบทุนอุดหนุนแก่โครงการวิจัยสุขภาพดีเด่น 10 รางวัล โดยมีสถาบันวิจัยต่างๆ ทั่วโลกส่งโครงการวิจัย 542 โครงการ จาก 83 ประเทศเข้าแข่งขัน และโครงการวิจัยเพื่อปฏิรูประบบสุขภาพ ของ สวรส. เป็นหนึ่งใน 10 โครงการที่ได้รับรางวัลอุดหนุนการวิจัยดังกล่าว

นอกจากนั้น สวรส. ยังได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ อีกได้แก่ องค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ฯลฯ เพื่อนำผลงานดังกล่าวไปใช้ใน ประเทศ และเป็นแนวทางให้กับองค์กรระหว่างประเทศ และประเทศอื่นๆ ได้นำไปใช้เป็นแบบอย่าง

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) เต็มเปี่ยมด้วยประสบการณ์ มีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการงานวิจัย ที่มุ่งเน้นนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อการแก้ไขปรับเปลี่ยนในเชิงระบบ การกำหนดนโยบายในระบบสุขภาพ เพื่อยกระดับสุขภาวะของคนไทยให้ดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป

Health Systems Research Institute :

AN EXPERIENCED RESEARCH MANAGER OF A HEALTH SYSTEM

In accordance with the HSRI statement that "Research constitutes the first step of building a system," the Institute has been supporting research projects since its inception when it took a step forward on the path of developing and changing the system of health. During the past 9 years, HSRI was the initiator of more than 400 research projects in cooperation with researchers and other specialists in a variety of fields that were from universities, government departments, foundations and private enterprises. This resulted in a large amount of information that was utilized in the process of policy making and action-oriented planning.

The HSRI's persistence in pursuing the health reform policy became more evident when the policy was accepted by various civic and political groups as one of the major national issues to be tackled. This eventually led to the establishment of a government body to support the reform process and helped to create a more strengthened community of research analysts who also have the vision to see the reform of a health system through the body of knowledge they acquired.

HSRI received funding from the Thai government to undertake ongoing and systematic research to correct the weaknesses of Thailand's health system. Furthermore, it has undertaken research assignments for many government organizations such as the Ministry of Public Health, the Ministry of Labour, the Ministry of Education, the National Council of Senior Citizens, etc. The research data obtained for these organizations has been utilized for the formulation of policies as well as adjustment of management strategies at all levels.

HSRI has acquired the trust and acceptance for its capability and potential in health systems research locally and abroad. At the International Conference on Health Research for Development held in Bangkok in October 2000 with the cooperation of four organizations, namely the World Health Organization (WHO), the World Bank, the Global Forum for Health Research (GFHR) and the Council on Health Research for Development (COHRED), HSRI was one of 10 organizations awarded funds for the best research projects on health. A total of 542 projects from 83 countries entered the competition.

HSRI also received support funds from other international organizations such as the World Health Organization, the World Bank and Asian Development Bank. Research data obtained was used in Thailand and provided guidelines for international organizations while other countries followed and undertook similar projects.

With many years of a proven track record, HSRI has been able to show its capability and potential to all it has worked with. It is always ready to undertake research activities that are directed towards obtaining knowledge and to apply this towards the formulation of health policies with the objective of raising the level of health for all the people of Thailand.

